

Список використаних джерел

1. Типова освітня програма для 1–2 класів закладів загальної середньої освіти. Київ, 2018. URL : <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-pochatkovoyi-shkoli>
2. Медіаграмотність та критичне мислення в початковій школі : посібник для вчителя / Бакка Т., Гольщачова В., Дегтярьова Г., Євтушенко Р., Іванова І., Крамаровська С., Мелешенко Т., Шкребець О. / За редакцією Волошенюк О., Дегтярьової Г., Іванова В. – К. : ЦВП, АУП, 2017. – 197 с.
3. Звіт про результати першого циклу загальнодержавного моніторингового дослідження якості початкової освіти «Стан сформованості читацької та математичної компетентностей випускників початкової школи закладів загальної середньої освіти. Частина III. Читання. Київ, 2019. http://testportal.gov.ua//wp-content/uploads/2019/03-2018_ZVIT_MDYAPO_CHYTANNYA_Sajt-1.pdf.

Карпузова Н.Д.,

*кандидат педагогічних наук, професор кафедри початкової освіти,
природничих і математичних дисциплін та методик їх викладання*

Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка

ФОРМУВАННЯ ВМІНЬ УЧНІВ ПЕРШОГО КЛАСУ СКЛАДАТИ ТЕКСТИ ПРОСТИХ СЮЖЕТНИХ ЗАДАЧ

Велику роль у процесі навчання молодших школярів відіграють математичні задачі, які розвивають мислення дитини, передбачають виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому та суспільному житті людини. Тому проблема формування вмінь розв'язувати задачі, починаючи з першого класу, є однією з головних для методики навчання математики.

До проблеми розв'язування задач при навчанні математики тією чи іншою мірою зверталися відомі методисти. Особливу увагу розв'язуванню сюжетних задач у початковій школі приділили М. Бантова, Г. Бельтюкова, М. Богданович, М. Моро, Л. Коваль, Я. Король, Л. Кочіна, С. Скворцова та ін.

Аналіз психолого-педагогічної і методичної літератури свідчить про те, що, незважаючи на численні і багатопланові дослідження проблема формування умінь і навичок молодших школярів розв'язувати задачі на уроках математики у першому класі розроблена недостатньо.

Типові освітні програми сучасної української школи вимагають, щоб на кінець першого класу учень вмів: розв'язувати прості сюжетні задачі, які є моделями реальних ситуацій; створювати допоміжну модель задачі різними способами; оцінювати з допомогою вчителя правильність розв'язання задачі та складати прості сюжетні задачі. Однак, методична література не повною мірою відповідає на виклики сьогодення.

Для досягнення очікуваних результатів навчання молодших школярів, доречно акцентувати увагу на окремих методичних аспектах розглядуваної проблеми. Зауважимо, по-перше, що сюжетний характер задач, які розглядаються у початковій школі вказує на те, що їхній зміст відображає кількісний бік якихось життєвих ситуацій; по-друге, задачі мають навчальні, виховні та розвивальні функції, які у своїй єдності спрямовані на формування математичної та інших ключових компетентностей молодших школярів; по-третє, основні елементи арифметичної задачі – умова і запитання (вимога), які включають в себе дані (відомі, шукані), їх числове значення і зв'язки між ними; по-четверте, процес розв'язування простих задач складається з таких етапів: ознайомлення із змістом задачі, короткий запис задачі; вибір арифметичної дії; розв'язання задачі; перевірка розв'язання і відповідь, додаткові види роботи над задачею.

У відповідності до трактування сутності сюжетної задачі, означених функцій, структури задачі та етапів роботи над задачею, вивченого

педагогічного досвіду було виокремлено методичні аспекти з формування вмінь молодших школярів складати тексти простих сюжетних задач.

Експериментальна методика формування у першокласників умінь складати прості сюжетні задачі, включає: обов'язковий опис сюжету задачі на етапі усвідомлення учнями її змісту (розкриття сюжетної ситуації задачі без використання числових даних, розуміння її суті); використання різних графічних моделей у процесі роботи над текстом задачі; розв'язування «неправильних» задач (із зайвими числовими даними, з недостатньою кількістю даних, з невідповідним умові запитанням тощо).

Список використаних джерел

1. Мельник А. О. Самостійне складання математичних задач учнями початкових класів / А. О. Мельник // Обдарована дитина. – 2014. – № 7. – С. 15–24.

2. Скворцова С. Розв'язуємо сюжетні задачі. Формування поняття задачі в 1-му класі / С. Скворцова // Учитель початкової школи. – 2013. – № 1. – С. 14–21.

Мартиненко В. О.,

*кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник,
провідний науковий співробітник відділу початкової освіти
Інституту педагогіки НАПН України*

ФОРМУВАННЯ ДИКЦІЇ В УЧНІВ 1-2 КЛАСІВ ЯК ВАЖЛИВОГО ЧИННИКА СТАНОВЛЕННЯ НАВИЧКИ ЧИТАННЯ ВГОЛОС

Грамотне мовлення і читання з дотриманням норм орфоєпії, інтонаційних засобів виразності – ознака освіченої людини, її вагома перевага. Правильна вимова потрібна дорослим і дітям для впевненого спілкування, успішного навчання, вправного читання і письма, гармонійного розвитку.

Навички мовлення формуються з раннього дитинства і багато в чому - під впливом дорослих. Дитина навчається говорити на прикладі своїх батьків, інших старших людей. Серед вагомих, першорядних компонентів мовленнєвого